

Μαρία Γαλανοπούλου

Γεωργία Δεφίγγου

Αργυρώ Παπαδημητρίου

Τα απίθανα μολύβια

Γλώσσα

δεύτερο τεύχος

Γ' Δημοτικού

ΓΛΩΣΣΑ
Γ' Δημοτικού

ΔΕΥΤΕΡΟ ΤΕΥΧΟΣ

Βιβλίο μαθητή

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΠΡΟΣΑΡΜΟΣΜΕΝΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

Προσαρμογή Υλικού

Μαρία Γαλανοπούλου

Ειδική Παιδαγωγός Phd

Γεωργία Δεφίγγου

Ειδική Παιδαγωγός Phd

Αργυρώ Παπαδημητρίου

Υποψήφια Διδάκτωρ, Π.Τ.Δ.Ε. Ε.Κ.Π.Α.

Εκπαιδευτικός Ειδικής Αγωγής και

Εκπαίδευσης

Εικονογράφηση

Omega Technology

Φιλολογική Επιμέλεια

Ειρήνη Λεονάρδου

Πράξη έργου	<p>«Ανάπτυξη προσβάσιμου υλικού για μαθητές/-ήτριες με νοητική αναπηρία για την Γ' Δημοτικού»</p> <p>της Πράξης</p> <p>«ΚΑΘΟΛΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΥ ΨΗΦΙΑΚΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ – ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ»</p> <p>Υποέργο 2</p> <p>ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ 2014-2020»</p>
-------------	---

ΓΛΩΣΣΑ

Γ΄ Δημοτικού

ΔΕΥΤΕΡΟ ΤΕΥΧΟΣ

Προσαρμοσμένη έκδοση

για την ενίσχυση της προσβασιμότητας
με τη μέθοδο
easy to read-κείμενο για όλους

Μαρία Γαλανπούλου
Γεωργία Δεφίγγου
Αργυρώ Παπαδημητρίου

Περιεχόμενα

ΕΝΟΤΗΤΑ1 - Πολιτείες σε λευκό χρώμα

1. Η πόλη χάθηκε στο χιόνι
2. Η πόλη χάθηκε στο χιόνι-η συνέχεια
3. Τόσο χιόνι δεν ξανάγινε

ΕΝΟΤΗΤΑ 2 - Ιστορίες του

1. Ο χιονάνθρωπος και το κορίτσι
2. Κάτω απ' το χιόνι
3. Ο εγωιστής γίγαντας

ΕΝΟΤΗΤΑ 3 - Έλα στην παρέα μας!

1. Αξέχαστα γενέθλια
2. Μικρομαγειρέματα
3. Φτιάχνουμε προσκλήσεις
4. Το ημερολόγιο του Ελτόν

ΕΝΟΤΗΤΑ 4 - Άνθρωποι και μηχανές

1. Φτιάξε μου έναν σιδερένιο άνθρωπο
2. Μηχανές του μέλλοντος
3. Στο Αττικό Μετρό

ΕΝΟΤΗΤΑ 5 - Γιορτάζω και θυμάμαι σημαντικά γεγονότα

1. Να τα πούμε;
2. Απόκριες
3. Η καταστροφή των Ψαρών
4. 25η Μαρτίου

Πολιτείες ντυμένες στα λευκά

- 1 Η πόλη χάθηκε στο χιόνι
- 2 Η πόλη χάθηκε στο χιόνι (συνέχεια)
- 3 Τόσο χιόνι δεν ξανάγινε!

Η πόλη χάθηκε στο χιόνι.

Ο Μαρκοβάλντο ξύπνησε,
αλλά δεν κατάλαβε
τι ώρα ήταν.
Άνοιξε το παράθυρο
και είδε κάτι πολύ παράξενο.
Όλα ήταν άσπρα,
επειδή είχε χιόνι παντού.
Όλο το βράδυ χιόνιζε
και ήταν όλα άσπρα το πρωί.
Ο Μαρκοβάλντο πήγε στη δουλειά
με τα πόδια,
γιατί τα λεωφορεία δεν λειτουργούσαν.
Τα αυτοκίνητα δεν μπορούσαν
να περάσουν από το χιόνι.
Όλοι οι δρόμοι ήταν άδειοι
και όλα ήταν άσπρα.

Τα περίπτερα, οι στάσεις του τραμ
είχαν παντού χιόνι.

Ο Μαρκοβάλντο ένιωθε πολύ όμορφα
κι έφτασε στη δουλειά του
μετά από λίγη ώρα.

Ο κύριος Βιλιτζέλμο
ο διευθυντής της αποθήκης,
του έδωσε το φτυάρι,
για να καθαρίσει το χιόνι.

Ο Μαρκοβάλντο άρχισε αμέσως
και πετούσε το χιόνι μακριά.

Ίταλο Καλβίνο

Η ιστορία συνεχίζεται.....

Απάντησε στις ερωτήσεις

- 1 Ο Μαρκοβάλντο τι είδε,
όταν άνοιξε το παράθυρο;
- 2 Ο Μαρκοβάλντο πώς ένιωθε,
όταν περπατούσε στο χιόνι;
- 3 Ο Μαρκοβάλντο τι πήρε,
για να καθαρίσει το χιόνι;

Παρατήρησε και μάθε

Όταν κάνω κάτι τώρα ή σήμερα

τότε είναι στο **παρόν**.

Όταν έκανα κάτι πριν, χτες ή πιο παλιά

τότε είναι στο **παρελθόν**.

Ο Μαρκοβάλντο πήγε στη δουλειά - **παρελθόν** (χτες)

Ο Μαρκοβάλντο πηγαίνει στη δουλειά - **παρόν** (τώρα)

Παρελθόν —————→ **Παρόν**

(πριν, παλιά, χτες)

(τώρα, σήμερα)

Έγραφα/έγραψα.....γράφω.....

Άσκηση εμπέδωσης

Αντιστοίχισε τα ρήματα

στο **παρελθόν-χτες**, παλιά, πριν

και στο **παρόν-τώρα**, σήμερα

τρώω

Παρόν-τώρα, σήμερα

ήπια

έπαιξα

Παρελθόν-χτες, παλιά,

πριν

τραγουδώ

έτρεξα

Παίξε με τις λέξεις

Φτιάξε προτάσεις με τις λέξεις:

Χιόνι

.....

Άσπρος

.....

Χιονίζει

.....

Γράψε σωστά

Γράψε σωστά τις λέξεις

Συμπλήρωσε με -ο ή -ω

ο δρόμ...ς

εγ... μπορ....

η οδ..ς

το πεζοδρόμι...

εγ.... καθαρίζ....

η λεωφόρ....ς

Η πόλη χάθηκε στο χιόνι (συνέχεια)

Ο Μαρκοβάλντο φτυάριζε στο χιόνι
και τα παιδιά είχαν φτιάξει έναν χιονάνθρωπο.

-Η μύτη λείπει,
ένα παιδί είπε.

-Ένα καρότο να βάλουμε,
ένα άλλο παιδί είπε.

Τότε όλα τα παιδιά έτρεξαν
στα σπίτια τους,
να βρουν διάφορα λαχανικά.

Ο Μαρκοβάλντο κοίταζε τον χιονάνθρωπο
και 2 άντρες του φώναξαν:

-Κύριε, φύγε από εκεί!

Οι άντρες καθάριζαν το χιόνι
από τα κεραμίδια των σπιτιών.

Ξαφνικά έπεσε πολύ χιόνι
πάνω στον Μαρκοβάλντο.

Ο Μαρκοβάλντο έγινε σαν χιονάνθρωπος!

Τα παιδιά γύρισαν

κι 1 παιδί είπτε:

-Κάποιος έφτιαξε κι άλλον χιονάνθρωπο!

-Να βάλουμε μύτη και στους 2,

ένα άλλο παιδί είπτε.

Τότε έβαλαν καρότα και στους 2.

Ο Μαρκοβάλντο όμως μάσησε το καρότο

και τα παιδιά ένιωσαν έκπληξη.

-Χάθηκε το καρότο,

ένα παιδί φώναξε.

Το παιδί έβαλε μια πιπεριά στη μύτη,

αλλά ο Μαρκοβάλντο έφαγε και την πιπεριά.

Τότε τα παιδιά έβαλαν ένα κάρβουνο,

αλλά ο Μαρκοβάλντο το έφτυσε!

-Βοήθεια, είναι ζωντανός,

ένα παιδί φώναξε.

Τα παιδιά έτρεξαν γρήγορα.

Ο Μαρκοβάλντο πήγε δίπλα σε μια σχάρα
που είχε ζέστη.

Το χιόνι έλιωνε πάνω του
κι ο Μαρκοβάλντο ήταν κρυωμένος.

Άρχισε να φτερνίζεται δυνατά,
γιατί είχε κρυώσει πολύ.

Το χιόνι είχε λιώσει
μετά από λίγο
και όλα ήταν όπως πριν χιονίσει.

Ίταλο Καλβίνο

Απάντησε στις ερωτήσεις

- 1 Τα παιδιά τι έφτιαξαν;
- 2 Ο Μαρκοβάλντο τι έκανε;
- 3 Τα παιδιά τι έφεραν από τα σπίτια;
- 4 Ο Μαρκοβάλντο γιατί κρύωσε;

Παρατήρησε και μάθε

Για λίγο-για 1 στιγμή

Αόριστος

Το χιόνι έπεσε

Το χιόνι έλιωσε

Τα παιδιά έτρεξαν

Τα ρήματα γράφουν αυτό που έγινε
στο παρελθόν για λίγο, για 1 στιγμή.

Τα ρήματα είναι σε χρόνο Αόριστο.

Συνέχεια

Παρατατικός

Το χιόνι έπεφτε

Το χιόνι έλιωνε

Τα παιδιά έτρεχαν

Τα ρήματα γράφουν αυτό που γινόταν
στο παρελθόν συνέχεια.

Τα ρήματα είναι σε χρόνο Παρατατικό.

Άσκηση εμπέδωσης

Συμπλήρωσε τον πίνακα.

Το ρήμα **παίζω**

Ενεστώτας		Παρατατικός	Αόριστος
Ενικός αριθμός			
εγώ	παίζ-ω	έπαιζ-α	έπαιξ-α
εσύ	παίζ-εις	έπαιζ-ες	έπαιξ-ες
αυτός -ή -ό	παίζ-ει	έπαιζ-ε	έπαιξ-ε
Πληθυντικός αριθμός			
εμείς	παίζ-ουμε	παίζ-αμε	παίξ-αμε
εσείς	παίζ-ετε	παίζ-ατε	παίξ-ατε
αυτοί -ές -ά	παίζ-ουν(ε)	έπαιζ-αν /παίζ-ανε	έπαιξ-αν/ παίξ-ανε

Ενεστώτας	Παρατατικός (συνέχεια)	Αόριστος (για λίγο – για μια στιγμή)
Ζωγραφίζω		
Παίζω		
Καθαρίζω		
Μαθαίνω		
Πληρώνω		

Παίξε με τις λέξεις

Φτιάξε λέξεις με τη λέξη χιόνι,

όπως το παράδειγμα:

Χιόνι + πόλεμος → χιονοπόλεμος

Χιόνι + άνθρωπος →

Χιόνι + μπάλα →

Χιόνι + νερό →

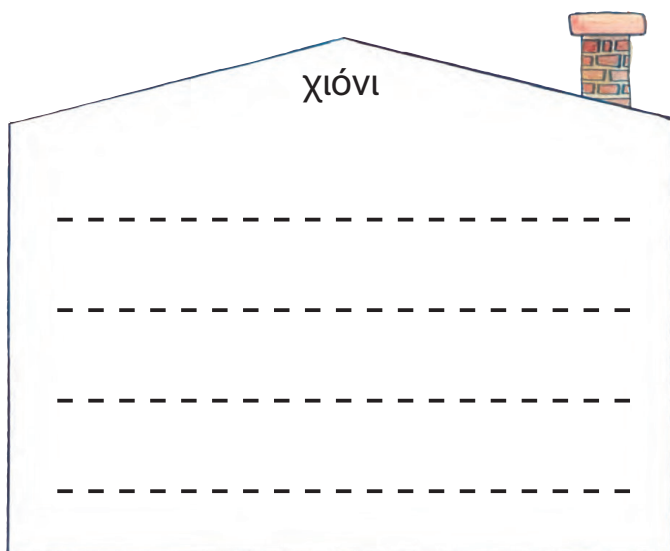
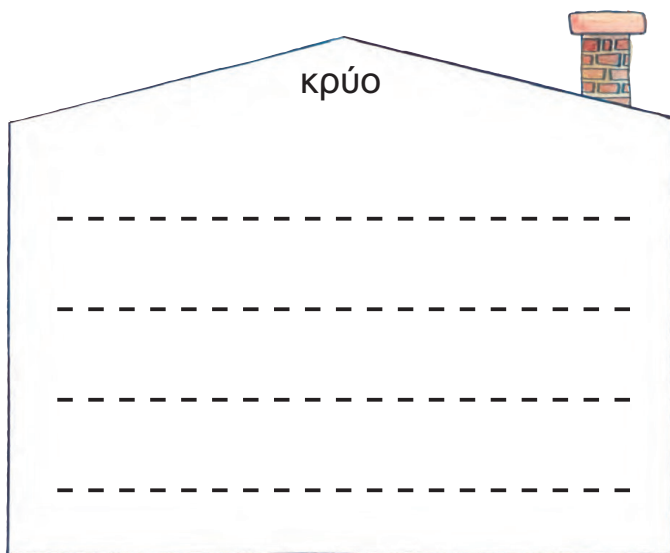

Γράψε σωστά

Βάλε τις παρακάτω λέξεις
στην οικογένεια που ταιριάζουν.

Κρυωμένος, χιόνι, κρυώνω,
χιονίζει, χιονοπόλεμος, κρύωμα

Λεξιλόγιο

1 Συμπλήρωσε το σωστό -ι ή -η

το χιόν....

η ζέστ...

το κεραμίδ...

η είδησ...

το φτυάρ....

η φύσ...

2 Συμπλήρωσε το σωστό -ο ή -ω

το κρύ....

κρυών....

η οδ...ς (να έχει τόνο από πάνω στο κενό)

παγών.....

το νερ.... (να έχει τόνο από πάνω στο κενό)

ο χιονοπόλεμ...ς

ο χιονάνθρωπ...ς

Τόσο χιόνι δεν ξανάγινε

Το κείμενο που θα διαβάσεις
είναι ένα κείμενο από ηλεκτρονική εφημερίδα,
δηλαδή από ειδήσεις
στο διαδίκτυο.

10 μέρες με κακό καιρό είχε στη Σκύρο
τον Ιανουάριο.

Οι κάτοικοι είχαν πολλά προβλήματα
από τον κακό καιρό.

Στην αρχή είχε δυνατούς ανέμους
και μεγάλα κύματα στη θάλασσα.

Μετά από λίγες μέρες χιόνισε πολύ
μέχρι την παραλία.

Τα αυτοκίνητα και τα άλλα οχήματα
δεν μπορούσαν να μετακινηθούν,
γιατί ήταν επικίνδυνο.

Πολλοί άνθρωποι έμειναν στα σπίτια
κλεισμένοι πολλές μέρες.

Επίσης δεν είχε ρεύμα και νερό
από τον κακό καιρό και το χιόνι.

Πολλά δέντρα έσπασαν
και πολλά ζώα πέθαναν από το κρύο.

Ευτυχώς μετά από λίγες μέρες
έκανε καλό καιρό
και το χιόνι έλιωσε.

Κείμενο από την ηλεκτρονική εφημερίδα
www.inskyros.gr

Απάντησε στις ερωτήσεις

- 1 Πόσες μέρες είχε κακό καιρό;
- 2 Πού είναι το μέρος που έχει κακό καιρό;
- 3 Οι άνθρωποι τι έπαθαν;
- 4 Τα δέντρα και τα ζώα τι έπαθαν;

Παρατήρησε και μάθε

Το κείμενο που διάβασες είναι είδηση, δηλαδή υπάρχει στις εφημερίδες, στα περιοδικά και στις ειδήσεις στην τηλεόραση.

Η είδηση ενημερώνει τους ανθρώπους

για 1 γεγονός:

- Τους λέει τι έγινε
- Τους λέει πού έγινε
- Τους λέει πότε έγινε

Άσκηση εμπέδωσης

Γράψε 1 είδηση από το διαδίκτυο

.....

.....

.....

Παρατήρησε και μάθε

- Ο αέρας είναι δυνατός σήμερα.
- Σήμερα ο αέρας είναι δυνατότερος από χτες.

Στις παραπάνω προτάσεις συγκρίνουμε τον αέρα

σήμερα και χτες,

δηλαδή λέμε πότε είναι πιο δυνατός.

- Σήμερα ο αέρας είναι πιο δυνατός από όλες τις μέρες.

Στην παραπάνω πρόταση λέμε

ποια μέρα ο αέρας είναι πιο δυνατός

από όλες τις μέρες.

Άσκηση εμπέδωσης

Γράψε τις προτάσεις με σύγκριση,
όπως το παράδειγμα:

Ο Κώστας είναι πιο δυνατός από τον Γιάννη.

• Ο Κώστας είναι δυνατότερος από τον Γιάννη.

Ο λαγός είναι πιο γρήγορος από την χελώνα.

•

Το αεροπλάνο είναι πιο μεγάλο από το αυτοκίνητο.

•

Παίξε με τις λέξεις

Γράψε προτάσεις με τις λέξεις:

Ζέστη

.....

Παγωνιά

.....

Ψύχρα

.....

Γράψε σωστά

Συμπλήρωσε με -ι ή -η

Το χιόν....

Η είδησ...

Η ζέστ....

Το καλοκαίρ...

Η βροχ....

Ιστορίες του χειμώνα

1 Ο χιονάνθρωπος και το κορίτσι

2 Κάτω απ' το χιόνι

3 Ο εγωιστής γίγαντας

Διάβασε

χειμωνιάτικες ιστορίες.

Βρες τι απασχολεί

τους ήρωες μιας ιστορίας

καιπώς δίνουν λύσεις

στα προβλήματά τους. Φαντάσου

τη συνέχεια μιας ιστορίας και γίνε

συγγραφέας!

Ο χιονάνθρωπος και το κορίτσι

Βρίσκεσαι

σε μια θεατρική παράσταση.

Φαντάσου ότι είναι χειμώνας.

Σε μια πλατεία χιονίζει

και υπάρχει ησυχία.

Ξαφνικά, εμφανίζονται 3 παιδιά.

Ο Θανούλης και ο Φανούλης

που είναι δίδυμα αδέρφια

και η Μαριάννα, η αδερφή τους.

Μπαίνουν στη σκηνή.

Θανούλης: Κρύο που κάνει!

Μαριάννα: Κοίτα την ανάσα μου!

Γίνεται αχνός*!

Φανούλης: (Παίρνει μια χούφτα χιόνι.)

Τι όμορφο που είναι το χιόνι!

Μαριάννα:Μοιάζει με κρέμα σαντιγί!

Θανούλης: Τι γρήγορα που το 'στρώσε!

Μαριάννα: Τι λέτε; Φτιάχνουμε χιονάνθρωπο;

Φανούλης: Ναι! Έναν όμορφο! Έναν κούκλο!

Θανούλης: Έναν απίθανο χιονάνθρωπο!

(Τα παιδιά αρχίζουν να μαζεύουν χιόνι.

Φτιάχνουν έναν χιονάνθρωπο.)

Θανούλης: Έτοιμος!

Μαριάννα: Όμορφος είναι!

Φανούλης: Πώς να τον λέμε;

Μαριάννα:Τουρτούρι!

(Η Μαριάννα

κοιτάζει τον χιονάνθρωπο)

Τουρτούρι σε λένε!

Θανούλης: Καλημέρα Τουρτούρι!,

Φανούλης: Καλημέρα!

(Ακούγεται μια φωνή

από τα παρασκήνια).

Φωνή:Θανούλη! Φανούλη! Μαριάννα!

Φανούλης: Μας φωνάζει η μαμά!

Ερχόμαστε!

(Τα δίδυμα βγαίνουν από τη σκηνή

τρέχοντας.

Η Μαριάννα κοντοστέκεται.

Κοιτάζει το χιονάνθρωπο,

που έχει ύφος θλιμμένο).

Μαριάννα: Δε θέλεις

να σ' αφήσουμε μόνο σου, ε;

Τουρτούρι: (Κουνάει το κεφάλι του καταφατικά.)*

Μαριάννα: Πες μου κάτι!

Σ' αρέσει που σε φτιάξαμε;

Τουρτούρι: Αμέ!

Μαριάννα: Τουρτούρι...

Τουρτούρι: Ναι!

Μαριάννα: Θα μου κάνεις μια χάρη;

Τουρτούρι: Τι χάρη;

Μαριάννα: Να μη λιώσεις ποτέ!

Να ζήσεις για πάντα!

Τουρτούρι: Πάντα;

Πόσο μεγάλο είναι ένα «πάντα»;

Μαριάννα: Τόσοοοο!

(Ανοίγει τα χέρια της και του δείχνει).

Τουρτούρι: Ωραία! Θα ζήσω για πάντα!

Δε θα λιώσω ποτέ!

Μαριάννα: Έτσι μπράβο!

Θέλεις να σου χαρίσω κάτι;

Τουρτούρι: Γιατί; Έχω κιόλας τα γενέθλιά μου;

Μαριάννα: Όχι! Αλλά πάρε!

(Βγάζει από το δάχτυλό της
ένα ψεύτικο δαχτυλιδάκι.)

Ορίστε!

Τουρτούρι: Τι ωραίο δαχτυλίδι!

Μαριάννα: Έχει δυο ψεύτικες γαλάζιες πετρούλες!

Τουρτούρι: Ναι! Γαλάζιες είναι!

Σαν τα μάτια σου!

Ευχαριστώ!

Μαριάννα: Έτσι μου 'ρχεται να σε φιλήσω! Θέλεις;

Τουρτούρι: Θέλω πολύ!

(Ακούγεται

η φωνή της μαμάς

από τα παρασκήνια.)

Φωνή: Μαριάννα!

Πού είσαι Μαριάννααα;

Μαριάννα: Πρέπει να φύγω!

(απάντησε βιαστικά).

Αύριο θα ξανάρθω

και θα σου πω όλα τα μυστικά μου!

Περίμενε εδώ!

Εντάξει;

Τουρτούρι: Εντάξει!

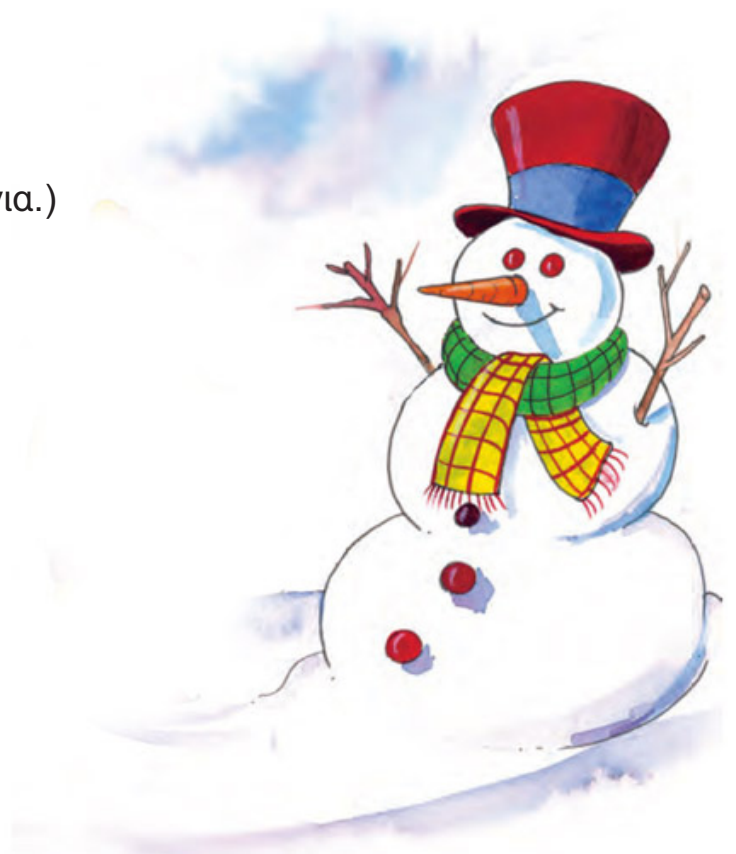
Αλλά πες μου...

(Ακούγεται πάλι

η φωνή της μαμάς από τα παρασκήνια.)

Φωνή: Μαριάννα!

Μαριάννα: Έρχομαι!

(Η Μαριάννα

βγαίνει από τη σκηνή.)

Τουρτούρι: Πάει...

(Μονολογεί απογοητευμένος)

Έφυγε...

(Μιλάει στους θεατές)

Θα την ξαναδώ

άραγε ποτέ;

Θα με ξαναφιλήσει;

Τι λέτε;

Αποσπάσματα από το θεατρικό του Ευγένιου Τριβιζά

Το μεγάλο ταξίδι του Τουρτούρι, εκδ. Καστανιώτη

Απάντησε στις ερωτήσεις

1 Αν χρειαστεί να παρουσιάσεις

αυτό το έργο στην τάξη σου

τι υλικά θα χρειαστείς;

Κύκλωσε τις σωστές λέξεις.

2 Στο μέρος του θεατρικού έργου

που διάβασες

υπάρχουν γεγονότα και στοιχεία

που δεν υπάρχουν στην πραγματικότητα

αλλά μόνο στη φαντασία.

Ποια είναι τα φανταστικά στοιχεία

του έργου;

Οι παρακάτω ερωτήσεις

θα σε βοηθήσουν.

Ο Τουρτούρης είναι πραγματικό πρόσωπο;

Ο Τουρτούρης μπορεί να μιλήσει;

χώμα, καπέλο, πέτρες, βαμβάκι,

καρότο, μαγιό, κασκόλ

Παρατήρησε και μάθε

Τις λέξεις που χρησιμοποιούμε
αντί για ονόματα
τις λέμε προσωπικές αντωνυμίες.
Κάποιες προσωπικές αντωνυμίες
που ήδη ξέρεις είναι:

εγώ, εσύ, αυτός,

εμείς, εσείς, αυτοί.

α' πρόσωπο	εγώ	εμένα
β' πρόσωπο	εσύ	εσένα
γ' πρόσωπο	αυτός -ή -ό	αυτού, αυτής αυτόν -ήν -ό

α' πρόσωπο	εμείς	εμάς
β' πρόσωπο	εσείς	εσάς
γ' πρόσωπο	αυτοί -ές -ά	αυτών, αυτούς, αυτές

Άσκηση εμπέδωσης

3 Κύκλωσε

την προσωπική αντωνυμία.

Εμείς κάθε χρόνο

πηγαίνουμε διακοπές στο χωριό.

Αυτοί κουράζονται πολύ

με τις δουλειές στο χωράφι.

Εμένα μου αρέσουν πολύ τα παγωτά.

Παίξε με τις λέξεις

Ο Τουρτούρι φοβάται

μην αλλάξει ο καιρός και λιώσει.

Διαβάζει το δελτίο καιρού

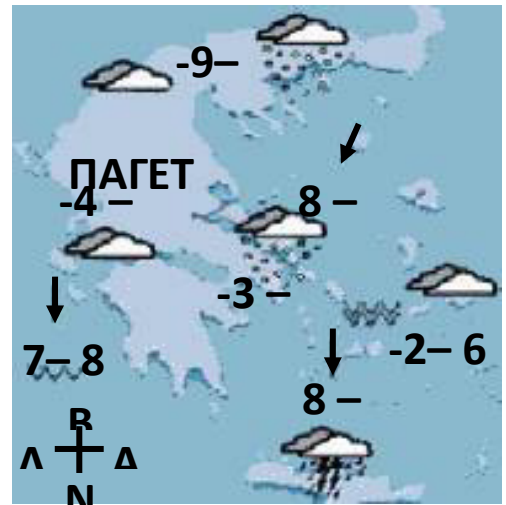
και συμβουλευεται το χάρτη,

που το συνοδεύει.

Μερικές λέξεις και φράσεις

τις ακούει για πρώτη φορά.

Τις καταλαβαίνει άραγε σωστά;

Ο καιρός αύριο

Σταδιακή επιδείνωση

του καιρού αναμένεται από αύριο..

- Οι ισχυροί βόρειοι άνεμοι θα ενισχυθούν στα πελάγη.
- Στα νότια θα εκδηλωθούν βροχές και καταιγίδες κατά τόπους ισχυρές.
- Στην κεντρική Ελλάδα θα εκδηλωθεί παγετός.
- Στη βόρεια Ελλάδα και στην Αττική θα εκδηλωθούν σφοδρές χιονοπτώσεις.

Στο παραπάνω δελτίο καιρού

υπάρχουν πολλές λέξεις και εκφράσεις

που δεν γνωρίζει ο Τουρτούρης.

Ας τις εξηγήσουμε,

ώστε να μπορεί να καταλαβαίνει

το δελτίο καιρού.

Λεξιλόγιο

- ✓ επιδείνωση: χειροτέρευση
- ✓ αναμένω: περιμένω
- ✓ ισχυρός: δυνατός
- ✓ εκδηλώνω: εμφανίζω
- ✓ σφοδρός: πολύ δυνατός

Δες τώρα τι σημαίνουν μερικές φράσεις
που θα σε βοηθήσουν
να καταλαβαίνεις το δελτίο καιρού.

Φράση	Σημασία
Σταδιακή επιδείνωση του καιρού αναμένεται από αύριο.	Από αύριο ο καιρός θα αρχίσει σιγά-σιγά να χαλάει.
Οι βόρειοι άνεμοι θα ενισχυθούν στα πελάγη.	Οι βόρειοι άνεμοι θα γίνουν πιο δυνατοί στη θάλασσα.
Στη βόρεια Ελλάδα θα εκδηλωθούν σφοδρές χιονοπτώσεις.	Στη βόρεια Ελλάδα θα ρίξει πολύ χιόνι.

3 Δείξε στον χάρτη

τα υπογραμμισμένα καιρικά φαινόμενα από το παρακάτω δελτίο καιρού.

Από αύριο αναμένεται

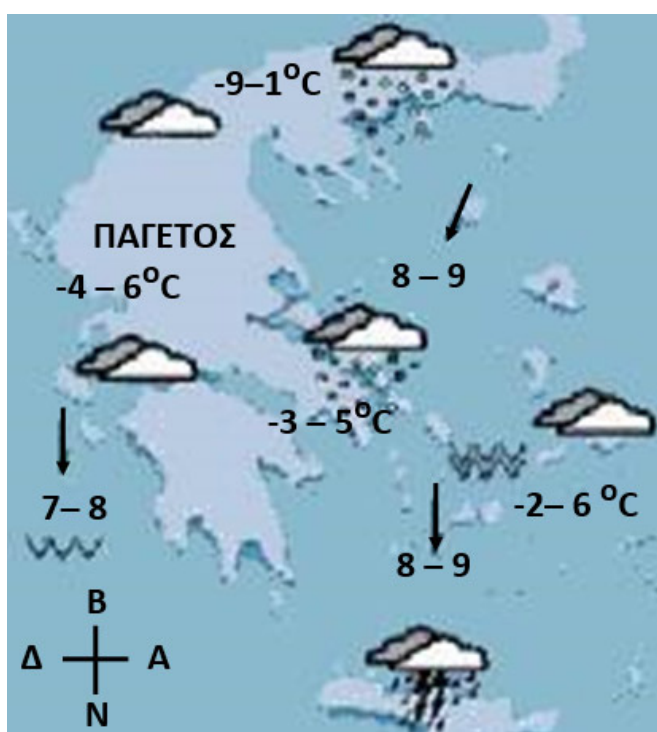
σταδιακή επιδείνωση του καιρού.

Στην κεντρική Ελλάδα

θα εκδηλωθούν βροχές.

Στην βόρεια Ελλάδα

αναμένουμε σφοδρές χιονοπτώσεις.

Κάτω απ' το χιόνι

Σκέψου – τι πράγματα γλυκά
κοιμούνται **κάτωθε** απ' το χιόνι.

Κοιμάται ο σπόρος, μυστικά,
καθώς το φυτό του φυτρώνει.

Κοιμούνται αμέτρητα σπαρτά
– κι όλο ονειρεύονται τα στάχια.
Τ' άγρια μπουμπούκια, σφαλιστά,
ύπνος τα παίρνει, μες στα βράχια.

Έχει όλ' η **πλάση** κοιμηθεί
κάτω απ' το κάτασπρο σεντόνι,
ωσότου να της πει στ' αυτί
μια συλλαβή το χελιδόνι.

Τι σημαίνει η λέξη;

κάτωθε → κάτω

πλάση → φύση

Και τότες! Ρόδα, γιασεμιά,
γλυκά κεράσια, χρυσά στάχια,
κι η αγαπημένη η κυκλαμιά
«Ευχαριστώ» θα πει στα βράχια.

Τέλλος Άγρας, Ανθολόγιο για τα παιδιά του Δημοτικού, μέρος δεύτερο, ΟΕΔΒ

Απάντησε στις ερωτήσεις

1 Υπογράμμισε τους στίχους

που λένε τι υπάρχει

κάτω από το χιόνι.

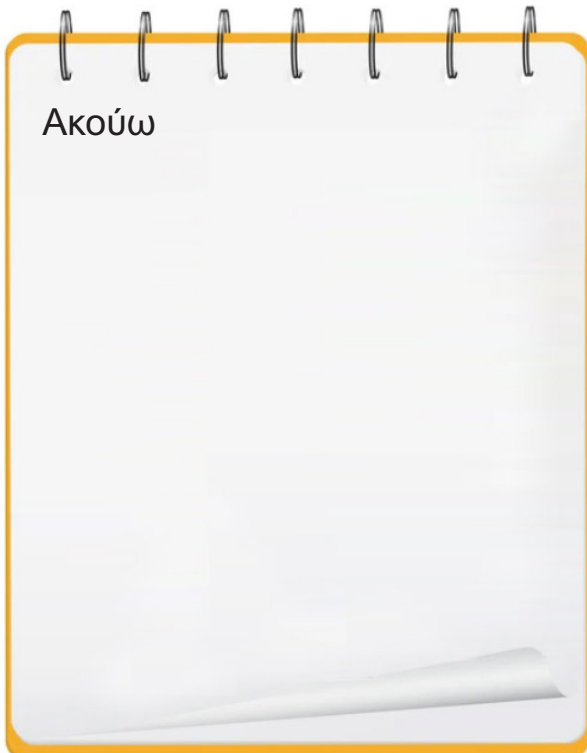
2 Κλείσε τα μάτια σου.

και φαντάσου

ότι είσαι στο μέρος

που περιγράφει το ποίημα.

- Τι βλέπεις;
- Τι ακούς;
- Τι αγγίζεις;

Παρατήρησε και μάθε

ωσότου να της πει στο αυτί
μια συλλαβή το χελιδόني.

κι η αγαπημένη η κυκλαμιά

«Ευχαριστώ» θα πει στα βράχια.

Στους στίχους του ποιήματος
μιλάνε τα χελιδόνια και τα κυκλάμινα.

Μα μιλάνε τα χελιδόνια και τα κυκλάμινα;

Συχνά σε ιστορίες και ποιήματα
τα πράγματα, τα ζώα και τα φυτά
συμπεριφέρονται όπως ο άνθρωπος.

Το φαινόμενο αυτό
ονομάζεται προσωποποίηση.

Δες στο κείμενο

μερικά παραδείγματα **προσωποποίησης**.

«κοιμάται ο σπόρος μυστικά»
μα κοιμάται ο σπόρος;

«κι η αγαπημένη κυκλαμιά
ευχαριστώ θα πει στα βράχια»
μα μιλάει η κυκλαμιά;

Άσκηση εμπέδωσης

Βάλε (✓) τικ

στις προτάσεις που υπάρχει

το φαινόμενο της προσωποποίησης.

- Ο άνθρωπος κοιμήθηκε στο κρεβάτι του.
- Όλη η φύση κοιμάται τον χειμώνα.
- Τα πουλιά κελαηδούν την άνοιξη.
- Τα πουλιά χορεύουν χαρούμενα την άνοιξη.

«γλυκά-μυστικά»

«χιόνι-φυτρώνει»

Οι παραπάνω λέξεις

έχουν την ίδια κατάληξη

κι ακούγονται το ίδιο.

Αυτό συμβαίνει

σε όλες τις στροφές του ποιήματος.

Το φαινόμενο αυτό

ονομάζεται ομοιοκαταληξία.

Γράψε σωστά

Οι λέξεις του ποιήματος

είναι μπερδεμένες.

Ξεχώρισέ τις

και βάλε τους τόνους.

φυτοφυτρωνωσπορος

σπαρτασταχυαβραχια

πλασηπαιρνωμυστικας

Ο εγωιστής Γίγαντας

Σήμερα την ιστορία
θα σας τη διαβάσει ο δάσκαλος.

Κάθε απόγευμα τα παιδιά
πήγαιναν να παίξουν
στον κήπο του γίγαντα.

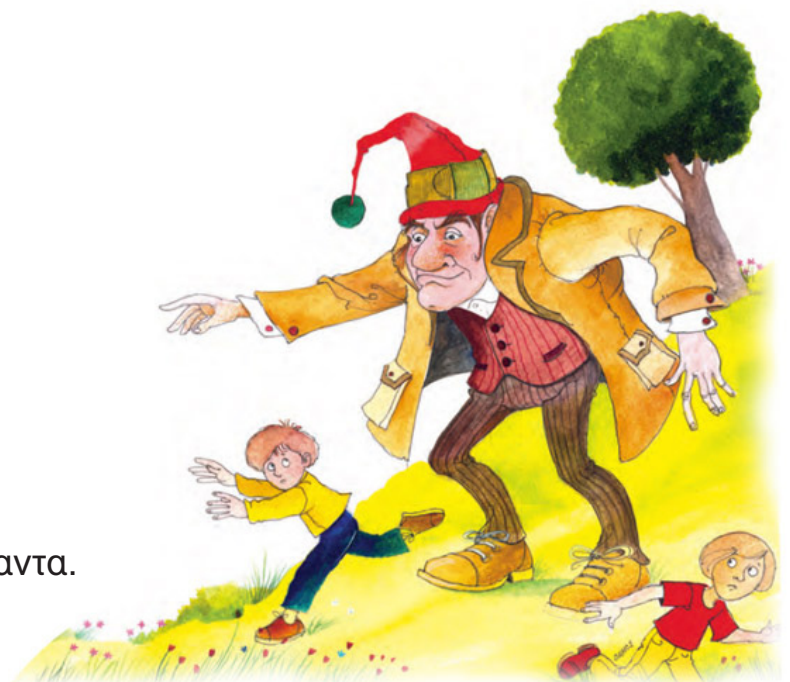
Ήταν ένας τεράστιος κήπος
με πράσινο γρασίδι.

Υπήρχαν υπέροχα λουλούδια
και 12 ροδακινιές.

Την άνοιξη άνοιζαν και γέμιζαν
ροζ και λευκά λουλούδια.

Το φθινόπωρο
είχαν νόστιμα φρούτα.

Τα παιδιά
ήταν πολύ χαρούμενα
που βρίσκονταν στον κήπο του γίγαντα.

Μια μέρα ο γίγαντας γύρισε.

Μόλις έφτασε,

είδε τα παιδιά

να παίζουν στον κήπο.

-Τι κάνετε εκεί;

ο κήπος είναι δικός μου.

Δεν θα παίζει κανείς εδώ

εκτός από εμένα,

φώναξε ο γίγαντας.

Κι έτσι έχτισε μια πινακίδα

γύρω από τον κήπο του

που έλεγε:

Απαγορεύεται

η είσοδος σε όλους.

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ
Η ΕΙΣΟΔΟΣ ΣΕ ΟΛΟΥΣ

Ο γίγαντας ήταν πολύ εγωιστής.

Τα καημένα τα παιδιά

δεν είχαν μέρος για να παίξουν.

Η άνοιξη ήρθε.

Σε όλη τη χώρα άνθισαν τα φυτά

και ήρθαν τα πουλιά.

Μόνο στον κήπο του γίγαντα

δεν τελείωνε ο χειμώνας.

Τα πουλιά δεν τραγουδούσαν

και τα λουλούδια δεν άνθιζαν

στον κήπο του γίγαντα.

Οι μόνοι που χαίρονταν

ήταν το Χιόνι και η Παγωνιά.

Το Χιόνι σκέπασε το χορτάρι

και η Παγωνιά

έβαψε όλα τα δέντρα ασημιά.

Ύστερα, ήρθε και ο Βοριάς.

Όλη μέρα
φυσούσε στον κήπο.
Έπειτα, ήρθε και το χαλάζι.
Κάθε μέρα, για 3 ώρες
έπεφτε στη στέγη του κάστρου.
Έσπασε τα περισσότερα κεραμίδια.

- Δεν μπορώ να καταλάβω
γιατί αργεί η άνοιξη φέτος,
είπε ο εγωιστής γίγαντας.

Όμως ούτε η άνοιξη
ούτε το φθινόπωρο
ήρθαν στον κήπο του γίγαντα.
Κι έτσι ήταν πάντα χειμώνας.

Απάντησε στις ερωτήσεις

1 Αρίθμησε τα γεγονότα

με τη σειρά που έγιναν.

[] Έφτιαξε έναν ψηλό τοίχο γύρω από

τον κήπο.

[] Ο Γίγαντας επέστρεψε σπίτι του.

[**1**] Τα παιδιά

έπαιζαν στον όμορφο κήπο του Γίγαντα

που έλειπε σε ταξίδι.

[] Έδιωξε τα παιδιά από τον κήπο του.

2 Τι άλλαξε στον κήπο

όταν γύρισε ο γίγαντας;

Σκέψου: στη φύση

στις εποχές

στα ζώα

3 Ποιο πρόβλημα

αντιμετώπισαν τα παιδιά;

Σκέψου:

Μπορούν παίξουν στον κήπο;

Ποιος τα έδιωξε;

4 Ποια προβλήματα

αντιμετώπιζε ο γίγαντας;

Σκέψου;

- τι καιρό είχε στον κήπο του;
- υπάρχουν λουλούδια;
- τι εποχή έχει στον κήπο του;

5 Ο αφηγητής

χαρακτηρίζει τον γίγαντα

με τη λέξη εγωιστής.

Ψάξε στο λεξικό

και γράψε την σημασία του.

6 Με ποιες άλλες λέξεις

θα χαρακτήριζες τον γίγαντα;

Σκέψου:

ήταν κακός

ήταν αγενής

Παρατήρησε και μάθε

Οι παρακάτω πορτοκαλί λέξεις

μας δείχνουν

σε ποιον ανήκει κάτι.

Οι λέξεις αυτές λέγονται

κτητικές αντωνυμίες.

«Ο κήπος μου είναι κήπος μου»

είπε ο Γίγαντας

«και βάλτε καλά στο μυαλουδάκι σας

πως δε θα αφήσω κανένα

να παίζει εδώ».

Ο Γίγαντας

τα θέλει όλα **δικά του**.

Το ξέρουμε

ότι ο κήπος είναι **δικός του**.

Ο δικός μου (σου, του) κήπος.

Ο κήπος **μου (σου, του)**.

Η δική μου (σου, του) τάξη.

Η τάξη **μου (σου, του)**.

Το δικό μου (σου, του) μολύβι.

Το μολύβι **μου (σου, του)**.

Οι δικοί μας (σας, τους) κήποι.

Οι κήποι **μας (σας, τους)**.

Οι δικές μας (σας, τους) τάξεις.

Οι τάξεις **μας (σας, τους)**.

Τα δικά μας (σας, τους) μολύβια.

Τα μολύβια **μας (σας, τους)**.

Άσκηση εμπέδωσης

Κύκλωσε τις κτητικές αντωνυμίες
στις παρακάτω προτάσεις.

Το αυτοκίνητό του ήταν τεράστιο.

Τα μαλλιά της μύριζαν υπέροχα.

Το δικό του μαζί πουλούσε παιχνίδια.

Παίξε με τις λέξεις

7 Τι είναι το επίθετο;

Επίθετα είναι οι λέξεις

που μας λένε

πώς είναι ένα ουσιαστικό.

Μας περιγράφουν δηλαδή:

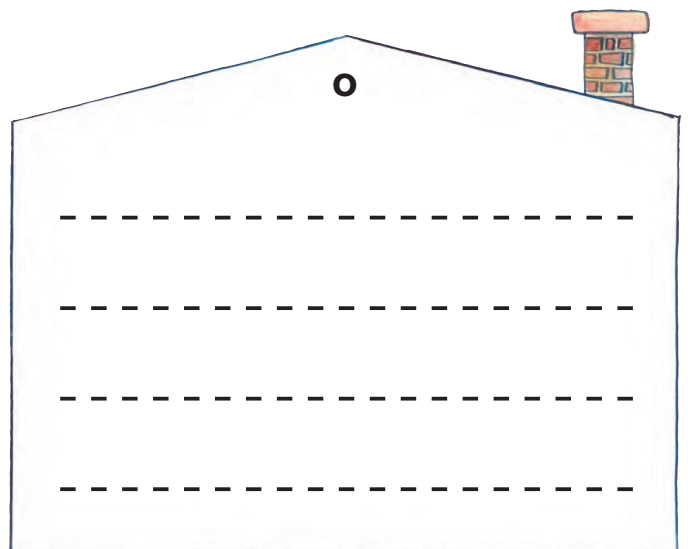
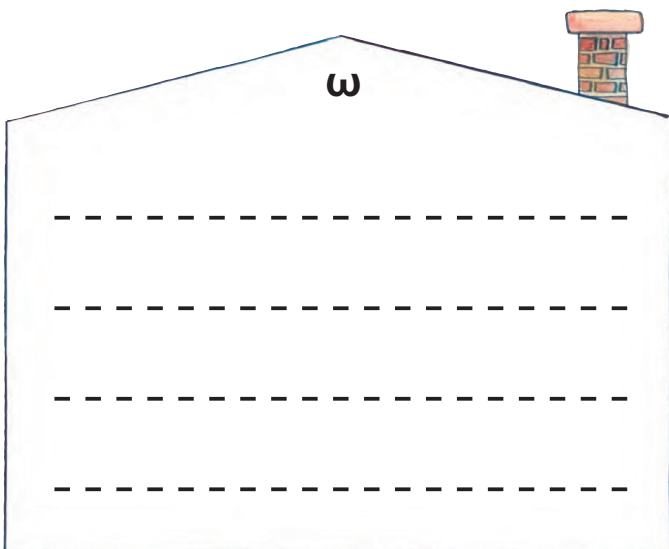
- το χρώμα του π.χ. **κόκκινο** ποδήλατο
- το πόσο μεγάλο είναι π.χ. **μεγάλο** σπίτι
- το βάρος του π.χ. **ελαφριά** καρέκλα

Υπογράμμισε τα επίθετα
της παρακάτω πρότασης.

Ήταν ένας τεράστιος, πανέμορφος κήπος
με μαλακό, πράσινο γρασίδι
και ολάνθιστα λουλούδια.

- 8** Βάλε τις παρακάτω λέξεις
στην οικογένεια που ταιριάζουν.

παγωνιά, πάγος, παγοθήκη,
παγωτό, παγώνω, παγοδρόμιο.

9 Αντέγραψε από το κείμενο

το παρακάτω απόσπασμα:

«Μόνο στον κήπο....η Παγωνιά».

Ζωγράφισε από κάτω

αυτό που λέει το κείμενό σου.

Λεξιλόγιο

Συμπλήρωσε τις οικογένειες λέξεων.

Μπορείς να συμβουλευτείς

και το λεξικό σου.

πάγος

βροχή

Έλα στην παρέα μας!

- 1 Αξέχαστα γενέθλια
- 2 Μικρομαγειρέματα
- 3 Φτιάχνουμε προσκλήσεις
- 4 Από το ημερολόγιο του Ελτόν

Αξέχαστα γενέθλια

Η Μελίνα έχει γενέθλια σε λίγες μέρες.

Η Μελίνα θα γίνει 9 χρονών.

Η Μελίνα νιώθει πολύ όμορφα,

γιατί έχει γενέθλια.

Κάθεται στο τραπέζι της κουζίνας

και διαβάζει τα μαθήματά της.

Πρώτα διαβάζει τα μαθηματικά.

Χαίρεται πολύ,

όταν βλέπει το 9,

γιατί θα γίνει 9 χρονών.

Η Μελίνα σκέφτεται τη γιορτή

για τα γενέθλιά της.

Τι σημαίνει η λέξη;

αξέχαστο → αυτό που δεν μπορώ να ξεχάσω,

δηλαδή αυτό που θυμάμαι για πάντα.

Η Μελίνα θα έχει πολλά μπαλόνια,
νόστιμα γλυκά και 1 μεγάλη τούρτα.

Ακόμα θα παίξει με όλα τα παιδιά
και θα νιώσουν όμορφα.

Η Μελίνα ρωτάει τη μαμά της:

-Πότε θα κάνουμε τα γενέθλιά μου
και πότε θα γράψουμε τις προσκλήσεις;

Σε 7 μέρες είναι τα γενέθλιά μου.

-Τελειώνει με τα μαθήματά σου
και θα δούμε.

Έχουμε πολλά να κάνουμε.

Η Μελίνα σκεφτόταν συνέχεια τα γενέθλια

και τότε φώναξε στους γονείς της:

-Σας παρακαλώ,

θέλω μια μεγάλη γιορτή

και η γιαγιά Μερόπη θα βοηθήσει.

Τότε οι γονείς της γέλασαν
κι όλοι συζητούσαν για τα γενέθλια.
Αμέσως τηλεφώνησε στον Κώστα
τον φίλο της.
Ο Κώστας είπε με χαρά
ότι θα τη βοηθήσει
και η γιαγιά Μερόπη θα φτιάξει την τούρτα.
Η Μελίνα κοιμήθηκε πολύ χαρούμενη
εκείνο το βράδυ.

Απάντησε στις ερωτήσεις

- ✓ Ποιος έχει γενέθλια;
✓ Η Μελίνα πόσο χρονών θα γίνει;
✓ Ο φίλος της Μελίνας ποιος είναι;
✓ Η Μελίνα τι θέλει
να ετοιμάσει για τη γιορτή;

Παρατήρησε και μάθε

2 Η Μελίνα **θα κάνει** γιορτή.

Η Μελίνα **θα καλέσει** τα παιδιά.

Η γιαγιά **θα φτιάξει** την τούρτα.

Τα παιδιά **θα παίξουν**.

Τα ρήματα στις προτάσεις

γράφουν τι θα γίνει στο **μέλλον**,

δηλαδή αύριο, πιο μετά, μια άλλη μέρα

ή μετά από καιρό,

αλλά για λίγο, για μια στιγμή.

Τα ρήματα είναι σε χρόνο **Στιγμιαίο Μέλλοντα**.

▶▶ Αόριστος

▶▶ Μέλλοντας Συνοπτικός

εγώ	διάβασ -α	θα διαβάσ -ω
εσύ	διάβασ -εις	θα διαβάσ -εις
αυτός -ή -ό	διάβασ -ε	θα διαβάσ -ει
εμείς	διαβάσ -αμε	θα διαβάσ -ουμε
εσείς	διαβάσ -ατε	θα διαβάσ -ετε
αυτοί-ές -ά	διάβασ -αν / διαβάσ -ανε	θα διαβάσ -ουν (ε)

Άσκηση εμπέδωσης

3 Γράψε το ρήμα σε όλα τα πρόσωπα:

Εγώ θα γιορτάσω

Εσύ θα.....

Αυτός-αυτή-αυτό.....

Εμείς.....

Εσείς.....

Αυτοί-αυτές-αυτά.....

Παρατήρησε και μάθε

4 Η Μελίνα **θα καλεί** τα παιδιά.

Η γιαγιά **θα φτιάχνει** την τούρτα.

Τα παιδιά **θα παίζουν**.

Τα ρήματα στις προτάσεις

γράφουν τι θα γίνει στο **μέλλον**,

δηλαδή αύριο, πιο μετά, μια άλλη μέρα

ή μετά από καιρό,

αλλά συνέχεια, για πολλή ώρα.

Τα ρήματα είναι σε χρόνο **Εξακολουθητικό Μέλλοντα**.

▣▣ Ενεστώτας		▣▣ Μέλλοντας Εξακολουθητικός
εγώ	διαβάζ -ω	θα διαβάζ -ω
εσύ	διαβάζ -εις	θα διαβάζ -εις
αυτός -ή -ό	διαβάζ -ει	θα διαβάζ -ει
εμείς	διαβάζ -ουμε	θα διαβάζ -ουμε
εσείς	διαβάζ -ετε	θα διαβάζ -ετε
αυτοί-ές -ά	διαβάζ-ουν (ε)	θα διαβάζ -ουν (ε)

Άσκηση εμπέδωσης

5 Γράψε το ρήμα σε όλα τα πρόσωπα:

Εγώ θα γιορτάσω

Εσύ θα.....

Αυτός-αυτή-αυτό.....

Εμείς.....

Εσείς.....

Αυτοί-αυτές-αυτά.....

Γράψε σωστά

6 Συμπλήρωσε τα κενά

με το ρήμα που είναι στην παρένθεση:

Η Μελίνα θα(καλώ)

τα παιδιά.

Η γιαγιά θα(φτιάχνω)

την τούρτα.

Ο Κώστας θα(βοηθώ)

τη Μελίνα.

Μικρομαγειρέματα

Ο Κώστας μύρισε κακάο

στην κουζίνα.

Τότε πήγε να δει

ποιος μαγειρεύει.

Ξαφνικά σκέφτηκε με τη φαντασία του

ότι ένα ξωτικό της κουζίνας μαγειρεύει.

-Τι με κοιτάς;

Ανακάτευε το κακάο,

το ξωτικό φώναξε.

Το ξωτικό έδωσε μια κουτάλα στον Κώστα,

για να τον βοηθήσει.

Οι άνθρωποι φαντάζονταν πολύ παλιά

ότι τα ξωτικά βοηθούν

το γάλα να γίνει βούτυρο

και το ψωμί να ψηθεί.

-Βάλε βούτυρο,

κανέλα, κακάο, ζάχαρη

τη φιλία και τη χαρά,

το ξωτικό είπε.

Έτσι θα είναι όλοι φίλοι

και θα νιώθουν χαρά.

-Έγιναν όλα μια κρέμα,

ο Κώστας ειπε.

Το ξωτικό δοκίμασε την κρέμα

και ήταν υπέροχη.

-Κώστα πλάσε μπαλίτσες

και βάλε τρούφα.

Ο Κώστας σκεφτόταν:

Η Μελίνα δε θα με πιστεύει

για το ξωτικό!

-Φυσικά και θα σε πιστέψει,

εμένα όλοι με ξέρουν,

το ξωτικό φώναξε!

Τότε το ξυπνητήρι χτύπησε δυνατά

κι ο Κώστας ξύπνησε χαρούμενος.

Απάντησε στις ερωτήσεις

- ✓ Τι άκουσε ο Κώστας;
✓ Ο Κώστας πού πήγε;
✓ Ο Κώστας τι είδε;
✓ Η κρέμα τι υλικά έχει;

2 Ζωγράφισε το ξωτικό της κουζίνας

Παρατήρησε και μάθε

3 Ανακάτεψε το κακάο.

Βάλε βούτυρο.

Πλάσε μπαλίτσες.

Το ξωτικό δίνει εντολές στον Κώστα.

Όταν δίνουμε εντολές ή οδηγίες,

λέμε σε κάποιον τι να κάνει,

δηλαδή προστάζουμε.

Τα ρήματα είναι σε **Προστακτική**.

Άσκηση εμπέδωσης

4 Δώσε εντολές

όπως το παράδειγμα:

Η δασκάλα λέει στον μαθητή

να πάει στον πίνακα.

“Πήγαινε στον πίνακα”.

Η δασκάλα λέει στα παιδιά

να ανοίξουν το τετράδιο.

“.....”

Η δασκάλα λέει στα παιδιά

να περιμένουν ήσυχα.

“.....”

Γράψε σωστά

5 Συμπλήρωσε με -η ή -ι

1 ποτήρ..... ζάχαρ.....

1 κουτάλ.... λάδ....

1 κούπα πορτοκάλ....

1 κουταλάκ..... σιρόπ.....

ΣΥΝΤΑΓΗ-ΤΡΟΥΦΕΣ

Υλικά για 30 κομμάτια

- ✓ 2 πακέτα βούτυρο
- ✓ Μισό φλιτζάνι κακάο
- ✓ Μισό φλιτζάνι ζάχαρη
- ✓ 1 πακέτο τριμμένα μπισκότα
- ✓ 2 φλιτζάνια τρούφα
- ✓ 30 χάρτινες θήκες

Εκτέλεση

- 1.Ανακάτεψε το βούτυρο,
το κακάο
και τη ζάχαρη.
- 2.Βάλε τα τριμμένα μπισκότα
και ανακάτεψε καλά.
- 3.Φτιάξε μικρές μπαλίτσες.
- 4.Βάλε την τρούφα σε ένα πιάτο.
- 5.Βάλε τις μπαλίτσες μέσα στην τρούφα.
- 6.Βαλε τις μπαλίτσες στις θήκες
και μετά στο ψυγείο.

Απάντησε στις ερωτήσεις

- ✓ Ποια είναι η συνταγή;
✓ Η συνταγή είναι για κάτι αλμυρό
ή για κάτι γλυκό;
✓ Πόσα κομμάτια φτιάχνεις με τα υλικά;
✓ Στο τέλος βάζεις τις τρούφες
στο φούρνο ή στο ψυγείο;

- 2 Ποια συνταγή είναι η αγαπημένη σου;

.....
.....

Γράψε τα υλικά της συνταγής:

Φτιάχνουμε προσκλήσεις

Όλοι φτιάχνουμε προσκλήσεις

στις γιορτές,

στα γενέθλια,

στα βαφτίσια,

στους γάμους

δηλαδή σε μια εκδήλωση.

Με τις προσκλήσεις καλούμε

τους φίλους, τους γνωστούς μας

και όποιον θέλουμε

να είναι μαζί μας.

Η πρόσκληση γράφει την ημέρα, την ώρα

και τον τόπο,

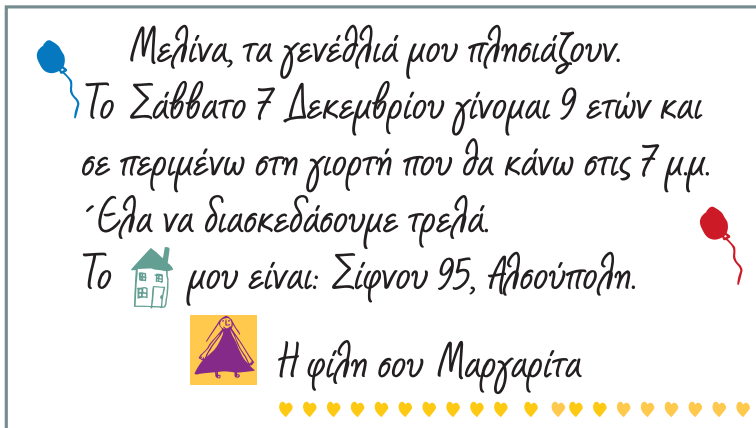
δηλαδή πού θα γίνει η εκδήλωση.

Ακόμα η πρόσκληση γράφει

ποιος κάνει την εκδήλωση.

Η Μελίνα κι ο Κώστας θέλουν
να γράψουν τις προσκλήσεις
για τη γιορτή της Μελίνας.

Η Μελίνα διαβάζει μια πρόσκληση,
για να γράψει τη δική της:

Απάντησε στις ερωτήσεις

- 1 ✓ Γιατί γράφουμε προσκλήσεις;
 - ✓ Η πρόσκληση τι γράφει;
 - ✓ Η Μελίνα κι ο Κώστας τι κάνουν;

Παρατήρησε και μάθε

2 Δες προσεκτικά την πρόσκληση της Μαργαρίτας

και απάντησε τις ερωτήσεις:

Ποιος κάνει γενέθλια;

.....

Πότε είναι τα γενέθλια;

.....

Πού είναι τα γενέθλια;

.....

Παίξε με τις λέξεις

3 Γράψε προτάσεις με τις λέξεις:

Τηλέφωνο

.....

Τηλεόραση

.....

Τηλεφωνώ

.....

Γράψε σωστά

4 Πότε έχεις γενέθλια;

.....

Γράψε τη δική σου πρόσκληση

Το ημερολόγιο του Ελτόν

Το κείμενο που θα διαβάσεις
είναι από το ημερολόγιό μου.

Στο ημερολόγιο γράφουμε
τι κάνουμε κάθε μέρα
και τις σκέψεις μας.

Πέμπτη, 4 Δεκεμβρίου

Είμαι πολύ χαρούμενος.

Η Μελίνα μου έδωσε μια πρόσκληση
στο σχολείο.

Η πρόσκληση είναι για τα γενέθλιά της.

Μια μέρα έριξα τη σοκολάτα της
και φώναζε!

Το έκανα όμως καταλάθος,
δεν το ήθελα.

Θα σκεφτώ τι δώρο

θα αγοράσω στη Μελίνα.

Η Μαργαρίτα μου είπε

να αγοράσω 1 βιβλίο και 1 σοκολάτα!

Θα της δώσω το δώρο

και θα της πω:

«Μελίνα χρόνια πολλά,

Πολύχρονη!».

Απάντησε στις ερωτήσεις

- 1 ✓ Ο Ελτόν τι γράφει;
✓ Ποια μέρα είναι;
✓ Ο Ελτόν τι δώρα θα πάρει;
✓ Ο Ελτόν τι θα πει στη Μελίνα;

Παίξε με τις λέξεις

2 Βάλε το ξε- μπροστά στις λέξεις

και φτιάξε καινούριες,

όπως στο παράδειγμα:

ξε + διπλώνω → ξεδιπλώνω

ξε + πλένω →

ξε + στρώνω →

ξε + διψώ →

ξέ + βάφω →

ξε + γράφω →

Γράψε σωστά

3 Βάλε τόνους στις λέξεις

σε κάθε πρόταση:

Ειμαι πολυ χαρουμενος.

Η Μελινα θα κανει γενεθλια.

Η Μελινα μοιρασε προσκλησεις.

Ο Κωστας θα παρει 1 βιβλιο και 1 σοκολατα.

Λεξιλόγιο

Γράψε τις λέξεις που είναι για συνταγές

και τις λέξεις που είναι για γενέθλια

στη σωστή σελίδα:

Γιορτή

Κουτάλι

Υλικά

Γενέθλια

Βάλε

Ζάχαρη

Ανακάτεψε

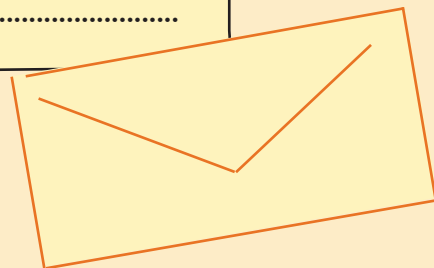
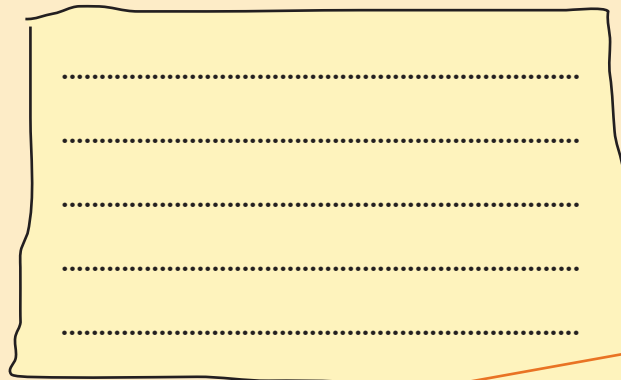
Κακάο

ψήσε

Δώρο

Τούρτα

κεράκια

Άνθρωποι και μηχανές

- 1 Φτιάξε μου ένα σιδερένιο άνθρωπο
- 2 Μηχανές του μέλλοντος
- 3 Το ηλιακό λεωφορείο
- 4 Στο Αττικό Μετρό

Οι άνθρωποι φτιάχνουν μηχανές και
μεγάλα έργα
που κάνουν
τη ζωή μας καλύτερη.
Θα παίξεις με ρομπότ
και θα γνωρίσεις
σημαντικά έργα της περιοχής μας.

Φωτ/φία: από φυλλάδιο του Αττικού Μετρό

Φτιάξε μου

ένα σιδερένιο άνθρωπο

Πριν από πολλά χρόνια
ζούσε ένας βασιλιάς.
Ο βασιλιάς ήθελε
να φτιάξει έναν άνθρωπο.
Φώναξε, λοιπόν,
τον αρχηγό των σιδηρουργών και του είπε
και τον πρόσταξε να του φτιάξει
έναν σιδερένιο άνθρωπο.
Ο σιδηρουργός προσπάθησε να αρνηθεί
ο βασιλιάς όμως επέμεινε.
Του ζήτησε έναν ζωντανό άνθρωπο
με αίμα στο σώμα του
και μυαλό στο κεφάλι του.
Ο σιδηρουργός
ρώτησε όλους τους φίλους του.

Φωτ/φία: από το βιβλίο της Υνονη Αγο Αφρική, εκδ. Ερευνητές

Κανείς δε γνώριζε

πώς να φτιάξει έναν αληθινό άνθρωπο.

Μια μέρα συνάντησε

έναν παλιό του φίλο.

Ο σιδηρουργός

του είπε τη δυσκολία του

και ο φίλος του τον συμβούλεψε για το τι έπρεπε να κάνει.

Μετά τις συμβουλές του φίλου του

ο σιδηρουργός πήγε στον βασιλιά

και του είπε:

-Μεγαλειότατε, πρέπει να διατάξεις

όλους τους υπηκόους σου

να ξυρίσουν τα κεφάλια τους

και να κάψουν τα μαλλιά τους.

Πρέπει να μαζευτούν 1000 φορτία κάρβουνο

για να λιώσει ο σίδηρος που μου έδωσες.

Μετά, θα μαζέψουν 1000 κουβάδες δάκρυα

για να σβήσει η φωτιά.

Τότε, ο βασιλιάς
έκανε ότι του ζήτησε.

Όμως, δεν κατάφερε να μαζέψει
αυτά που του ζήτησε ο σιδηρουργός.

Ο βασιλιάς
κάλεσε πάλι τον σιδηρουργό
και του είπε:

-Μην φτιάξεις κανέναν άνθρωπο.

Δεν μπόρεσα να μαζέψω
ούτε τα κάρβουνα ούτε το νερό.

-Μεγαλειότατε,
χαίρομαι που δεν τα βρήκες
γιατί δεν θα μπορούσα
να φτιάξω έναν άνθρωπο,
είπε ο σιδηρουργός.

Απάντησε στις ερωτήσεις

- ✓ Ποιοι είναι οι ήρωες της ιστορίας;
 - ✓ Τι ζήτησε ο βασιλιάς
από τον σιδηρουργό;
 - ✓ Τι ζήτησε ο σιδηρουργός
από τον βασιλιά;
 - ✓ Τελικά, ο σιδηρουργός κατάφερε
να φτιάξει έναν αληθινό άνθρωπο;

Ο χάλκινος γίγαντας

Ο Ήφαιστος,
ο θεός της φωτιάς και του σιδήρου,
έφτιαξε ένα χάλκινο γίγαντα
για το βασιλιά Μίνωα.
Τον γίγαντα τον έλεγαν Ταλώ.
Έπαιρνε ενέργεια
μέσα από μια φλέβα
που είχε θεϊκό αίμα.

Η φλέβα έκλεινε στα πόδια

με ένα καρφί.

Ο γίγαντας έπρεπε

να προστατεύει την Κρήτη

από τους εχθρούς.

Όταν έφτασαν οι Αργοναύτες στο νησί

ο γίγαντας έριξε πέτρες

για να τους διώξει.

Τότε η μάγισσα Μήδεια

τον εξόντωσε.

Έβγαλε το καρφί

που κρατούσε τη φλέβα κλειστή.

Μύθος από την αρχαία Ελλάδα

Απάντησε στις ερωτήσεις

2 ✓ Ποιος θεός

κατασκεύασε τον γίγαντα;

✓ Από πού έπαιρνε ενέργεια

ο γίγαντας;

✓ Με τι έκλεινε φλέβα

στο πόδι του γίγαντα;

✓ Ποιος σκότωσε τον γίγαντα;

Παρατήρησε και μάθε

3

«Πριν από πολλά χρόνια

ζούσε ένας βασιλιάς

Ήθελε να φτιάξει έναν άνθρωπο.

Φώναξε, λοιπόν,

τον αρχηγό των σιδηρουργών.

Τον πρόσταξε

να του φτιάξει ένα σιδερένιο άνθρωπο».

Στο παραπάνω κείμενο

υπάρχουν πολλά άρθρα.

Υπάρχουν τα αόριστα άρθρα όπως:

- ✓ **ένας** βασιλιάς
- ✓ **έναν** άνθρωπο
- ✓ **ένα** σιδερένιο άνθρωπο

Υπάρχουν οριστικά άρθρα, όπως:

- ✓ **τον** αρχηγό
- ✓ **των** σιδηρουργών

Άσκηση εμπέδωσης

4 α) Κύκλωσε το αόριστο άρθρο

στην παρακάτω φράση.

Μια φορά και ένα καιρό

ζούσε σε έναν κήπο

ένας γίγαντας.

β) Κύκλωσε το οριστικό άρθρο
στην παρακάτω φράση.

Ο γίγαντας όλη μέρα
φρόντιζε τον κήπο του.
Τη νύχτα ξεκουραζόταν
στο τεράστιο κάστρο του.

Και πώς θα ξεχωρίζουμε
τα **άρθρα**
από τους **αδύνατους τύπους**
των προσωπικών αντωνυμιών;

- Μετά τα **άρθρα**
υπάρχει ουσιαστικό (**τον** αρχηγό).
- Μετά τις **προσωπικές αντωνυμίες**
υπάρχει ρήμα (**τον** πρόσταξε).

Άσκηση εμπέδωσης

Υπογράμμισε τον αδύναμο τύπο της προσωπικής αντωνυμίας.

Πότισα τον κήπο της γιαγιάς μου.

Τον διέταξε να φύγει αμέσως.

Η δασκάλα του είπε να διαβάσει την άσκηση.

Παίξε με τις λέξεις

5 Ο τεχνίτης φτιάχνει...

πόρτα από σίδηρο

σιδερένια πόρτα

κορνίζα από ασήμι

.....

.....

ξύλινο τραπέζι

δίσκο από χαλκό

.....

.....

αλουμινένιο κουτί

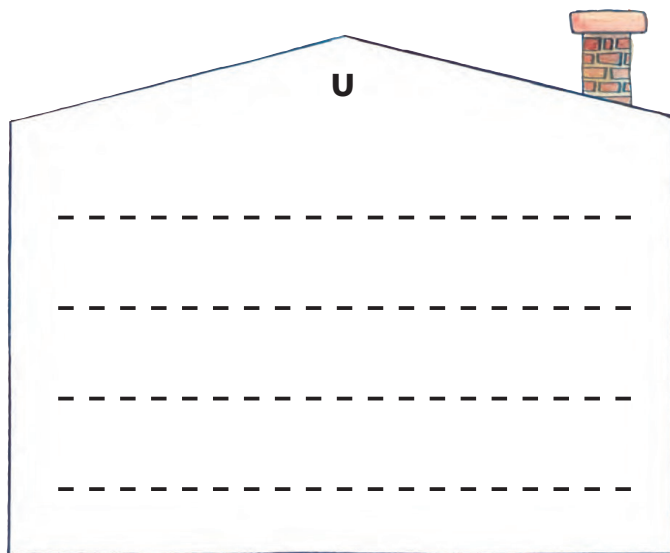
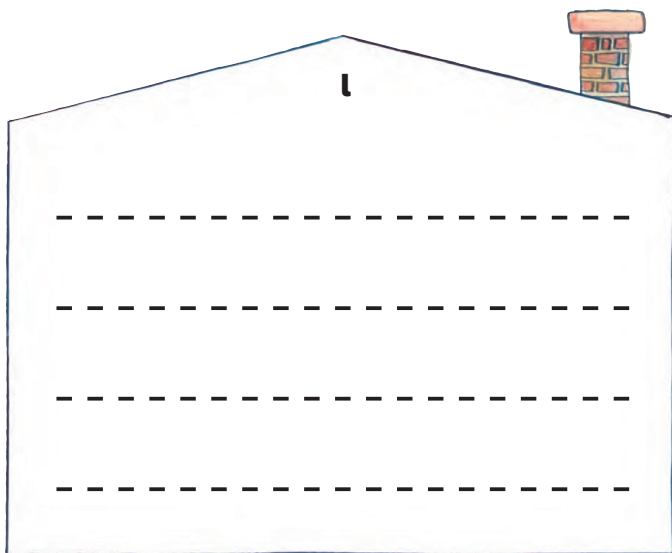

6 Βάλε τις παρακάτω λέξεις

στην οικογένεια που ταιριάζουν.

το σίδηρο, ο σιδεράς, σιδερένιος -α -ο,

το ξύλο, ξύλινος -η -ο

Μηχανές του μέλλοντος

Τα ρομπότ είναι μηχανές.

Ελέγχονται

από ηλεκτρονικό υπολογιστή.

Τα ρομπότ υπάρχουν

κυρίως στα εργοστάσια,

όπου κάνουν

βαριές και δύσκολες δουλειές

γρήγορα.

Αυτό είναι ένα ρομπότ

που κάνει πολλά πράγματα.

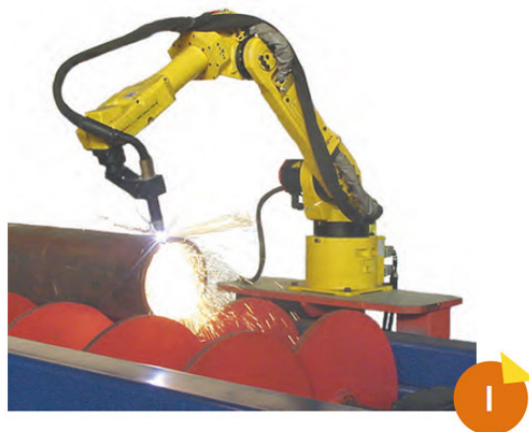
Αυτό το ρομπότ ,όμως,

δεν είναι παρά ένα έξυπνο παιχνίδι.

Ίσως κάποια μέρα

φτιάξουμε ρομπότ

που θα κάνουν όλες τις δουλειές του σπιτιού.

Φωτ/φια: από φυλλάδιο της εταιρείας Jesse Wallace

Φωτ/φια: από εφημ. Το ΒΗΜΑ της Κυριακής

Φωτ/φια: NASA, από το περ. Γεωτρόπιο

Τι θα λέγατε
να σας κρατά συντροφιά
ένα κατοικίδιο ρομπότ;
Ένας σκύλος-ρομπότ.
Ο σκύλος – ρομπότ
δεν τρώει φαΐ
αλλά κινείται με μπαταρίες,
Όταν λείπετε από το σπίτι
αναλαμβάνει να το φυλάει.

Φωτ/φία: από περ. Hi Tech

Τα ρομπότ πάνε
στο διάστημα!
Στο μέλλον,
τα περισσότερα ταξίδια
στο διάστημα
θα γίνονται
από τα ρομπότ.

Στο εργαστήριο του μικρού εφευρέτη

1 Σχεδίασε μια μηχανή-ρομπότ

που θα έκανε όποιες δουλειές θα ήθελες εσύ.

2 Βρες ένα όνομα για το ρομπότ που σχεδίασες:

.....

3 Γράψε ποιες δουλειές είναι προγραμματισμένο να κάνει:

.....

.....

.....

4 Στις παρακάτω προτάσεις

να βάλεις στη θέση του ρήματος φτιάχνω

ένα ρήμα από τα παρακάτω

που ταιριάζει καλύτερα.

σκάβω, ψήνω, μαγειρεύω,

- Ο εργάτης (φτιάχνει)

ένα χαντάκι στο δρόμο.

- Η μητέρα μου (φτιάχνει)

νόστιμα φαγητά.

- Η φουρνάρισσα (φτιάχνει)

ωραία κουλουράκια.

Γράψε σωστά

Το ρομπότ μαθαίνει... γλώσσες

5 Μάθε στο ρομπότ

να μιλά σωστά ελληνικά.

Γράψε τα λόγια του

όπως έπρεπε να τα πει.

Χρησιμοποίησε μικρά γράμματα

και βάλε τόνο, κόμμα και τελεία

όπου χρειάζεται.

**ΕΙ ΜΑΙ ΕΝΑΡΟ ΜΠΟΤ ΠΟΥΠΕΡ
ΠΑΤΑΕΙ ΜΙ ΛΑΕΙΤΡΑΓΟΥΔΑΕΙ
ΚΑΙΕΚΤΕ ΛΕΙ ΑΠΛΕΣΕΝΤ ΟΛΕΣ**

Στο Αττικό Μετρό

Το Αττικό Μετρό

είναι ένας υπόγειος σιδηρόδρομος

που βρίσκεται στην Αθήνα.

Λειτουργεί

από τον Ιανουάριο του 2000.

Είναι ένα εντυπωσιακό έργο

που συνδέει πολλούς δήμους της Αττικής.

Το Μετρό

είναι το πιο σύντομο μέσο

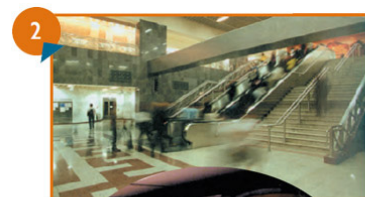
σε σχέση με τα άλλα μέσα μεταφοράς.

Τα δρομολογιά του είναι συχνά

και δεν καθυστερούν καθόλου.

Καθημερινά,

χρησιμοποιούν το μετρόμισό εκατομμύριο επιβάτες.

Φωτ/φια: από φυλλάδιο
του Αττικό Μετρό

Το Μετρό είναι ένα μέρος
στο οποίο βρέθηκαν
σημαντικοί αρχαιολογικοί θησαυροί.
Στους σταθμούς του Μετρό
υπάρχουν πολλά αρχαία ευρήματα
καθώς και έργα σύγχρονης τέχνης
Ελλήνων καλλιτεχνών.

Έργο του Κ. Τσόκλη, από φυλλάδιο του Αττικό Μετρό

Απάντησε στις ερωτήσεις

1 Γράψε έναν τίτλο

για το καθένα από τα προηγούμενα κείμενα.

1 -----

2 -----

3 -----

Πού βρίσκεται το μετρό

και από πότε λειτουργεί;

Χρησιμοποίησε το Μετρό

Πρόσεξε πού πατάς

και πώς περπατάς,

όταν ο καιρός είναι άσχημος.

Όταν βρέχει ή χιονίζει,

το δάπεδο γλιστράει.

• Μην τρέχεις

στους χώρους του σταθμού.

• Μπες και βγες στο Μετρό

κρατώντας το χέρι

αυτού που σε συνοδεύει.

• Στις κυλιόμενες σκάλες

στάσου στη δεξιά πλευρά

και κρατήσου από τη μαύρη χειρολαβή.

Άφησε την αριστερή πλευρά

για τους βιαστικούς.

Περίμενε να έρθει το τρένο

στην αποβάθρα

πάντοτε πίσω

από τη διαχωριστική γραμμή του δαπέδου.

• Όταν το τρένο έλθει,

στάσου δεξιά ή αριστερά από τις πόρτες

για να βγουν οι επιβάτες

και μετά μπες εσύ.

Φωτόφια: από φυλλάδιο
του Αττικού Μετρό

- Όταν κλείνουν οι πόρτες, απομακρύνσου από το τρένο και μην προσπαθήσεις να το προλάβεις τρέχοντας.

Φωτ/φία: από φυλλάδιο του Αττικό Μετρό

2 Διάβασε τις παραπάνω οδηγίες

και απάντησε:

- Τι πρέπει να προσέχεις όταν βρέχει ή χιονίζει;
- Πού πρέπει να περιμένεις για να έρθει το τρένο;
- Τι πρέπει να κάνεις όταν έρθει το τρένο;

Παρατήρησε και μάθε

Μπες και βγες στο Μετρό
κρατώντας το χέρι της μητέρας σου.

Όταν κλείνουν οι πόρτες,
απομακρύνσου από το τρένο
και μην προσπαθήσεις
να το προλάβεις τρέχοντας.

Οι λέξεις

που τελειώνουν σε –οντας
ονομάζονται μετοχές.

Γράφονται με διαφορετικό τρόπο.

Όταν τονίζονται στο **ώ**, γράφονται με **ωμέγα(ω)**.

π.χ. κρα**ώ**ντας.

Όταν δεν τονίζονται στο **ο**, γράφονται με **όμικρον(ο)**.

π.χ. τρέ**ο**ντας

Άσκηση εμπέδωσης

3 Συμπλήρωσε με –ο ή –ώ

τις παρακάτω μετοχές.

κρατ_ντας

πηγαίν_ντας

κατεβαίν_ντας

χτυπ_ντας

μαγειρεύ_ντας

πον_ντας

Άσκηση εμπέδωσης

4 Συμπλήρωσε τα κενά

με το κατάλληλο ρήμα

από την παρένθεση.

(έκλινα, κλείσε, Μετρό, μετρώ)

1. Το της Αθήνας
λειτουργεί από το 2000.
2. Κάθε Σάββατο
τα αυτοκόλλητα της συλλογής μου.
3. το παράθυρό σου Γιώργο!
4. Στο διαγώνισμα
..... το ρήμα τρέχω.

Λεξιλόγιο

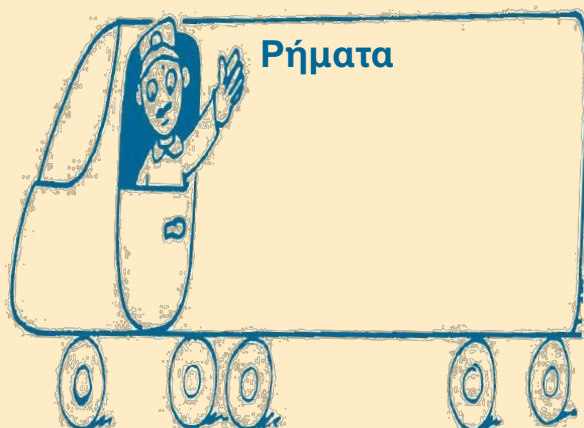
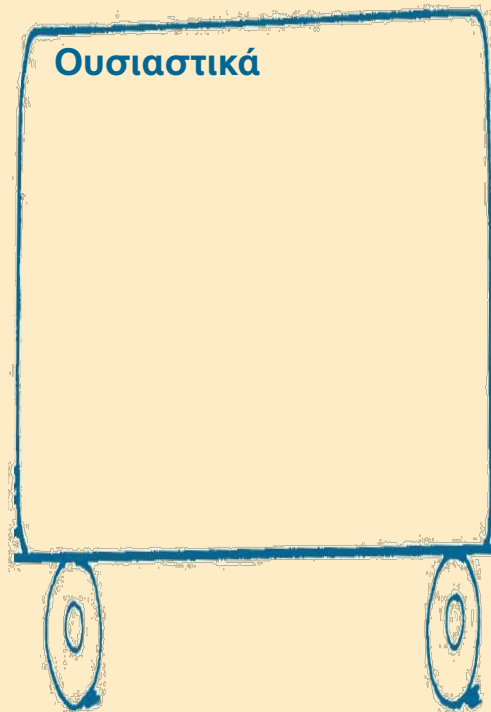
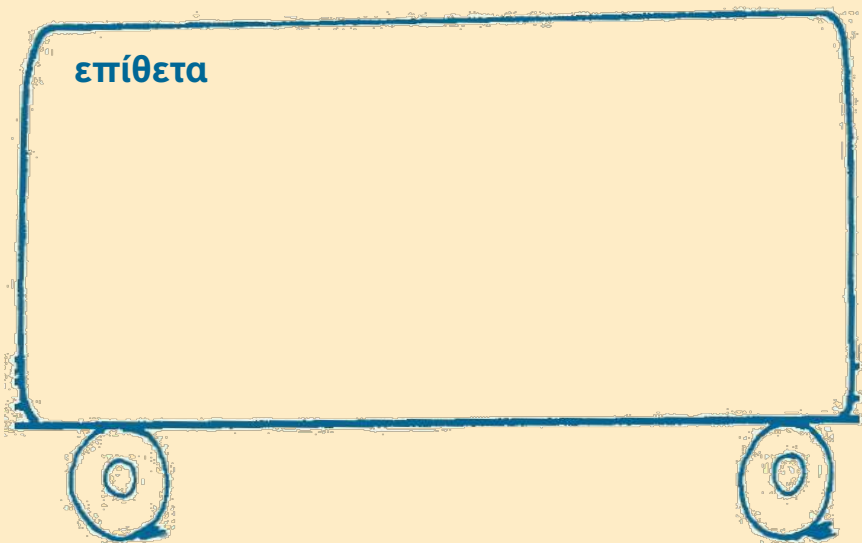
Οι λέξεις ταξιδεύουν!

Βάλε τις λέξεις στα βαγόνια τους.

άνθρωπος, ανεβαίνω, βγαίνω

σύγχρονος, αυτοκίνητο, υπόγειος,

δουλειά, χρησιμοποιώ, ηλιοβασίλεμα

Έλα στην παρέα μας!

- 1 Να τα πούμε;
- 2 Απόκριες
- 3 Η καταστροφή των Ψαρών
- 4 25η Μαρτίου

25η Μαρτίου

Όλοι γιορτάζουμε τον Ευαγγελισμό της Παναγίας

στις 25 Μαρτίου κάθε χρόνο.

Ο άγγελος Γαβριήλ είπε στην Παναγία

ότι θα γεννήσει τον Ιησού Χριστό.

Κάθε χρόνο όλοι γιορτάζουμε

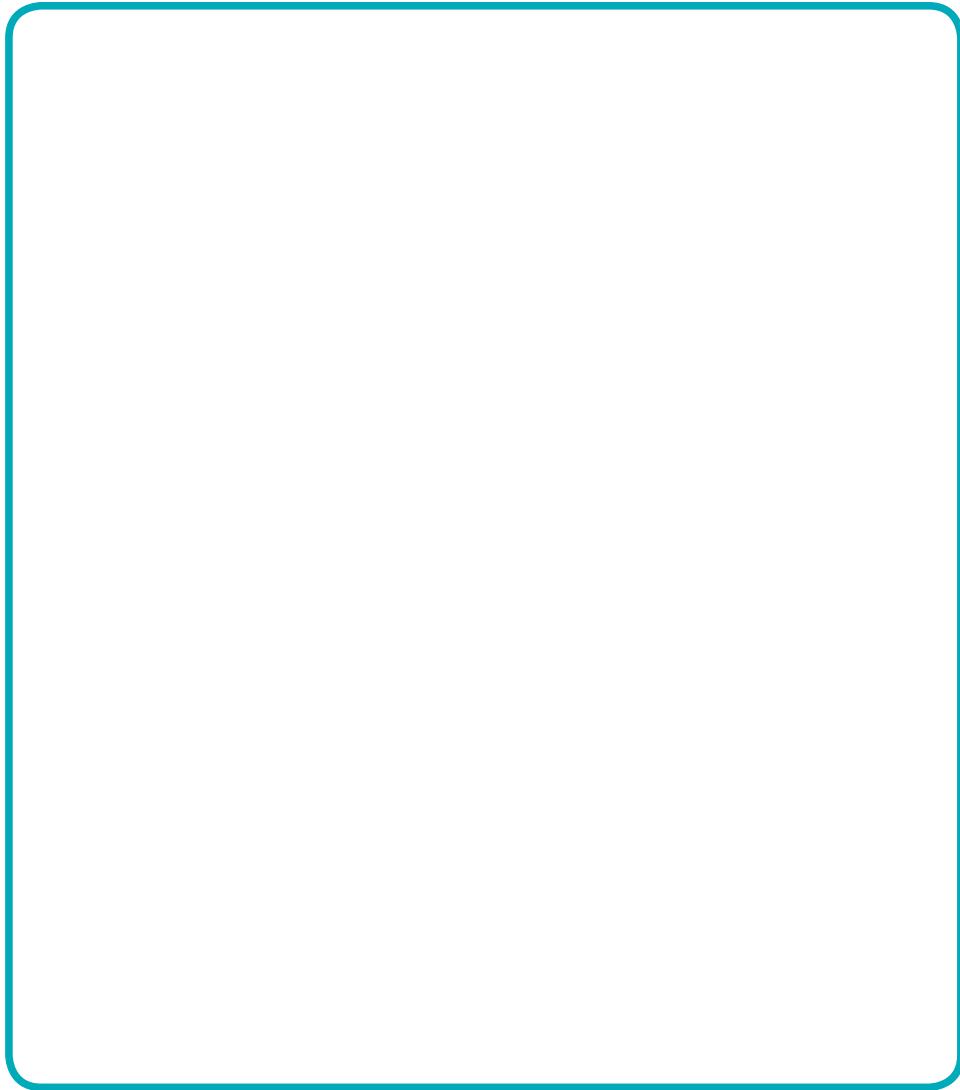
αυτό το χαρούμενο γεγονός.

Απάντησε στις ερωτήσεις

- ✓ Τι γιορτάζουμε στις 25 Μαρτίου;
✓ Τι είπε ο άγγελος στην Παναγία;

Κάνε μια ζωγραφιά για τον Ευαγγελισμό:

Αποκριές

Οι άνθρωποι ντύνονται με στολές και μάσκες

τις Αποκριές σε όλη την Ελλάδα.

Όλοι χορεύουν,

τραγουδούν

και κάνουν αστεία.

Οι Αποκριές γίνονται την άνοιξη

και όλοι ετοιμαζόμαστε για τη Σαρακοστή,

δηλαδή τις 40 μέρες πριν το Πάσχα.

Οι άνθρωποι κάνουν καρναβάλια

σε πολλά μέρη της Ελλάδας,

φοράνε στολές

και χορεύουν στους δρόμους.

Απάντησε στις ερωτήσεις

- 1 ✓ Τι κάνουν οι άνθρωποι τις Αποκριές;
 - ✓ Πότε γίνονται οι Αποκριές;
 - ✓ Οι άνθρωποι τι κάνουν στα καρναβάλια;
- 2 Ζωγράφισε μια αποκριάτικη μάσκα:

Η καταστροφή των Ψαρών

Τα Ψαρά είναι ένα μικρό νησί.

Οι κάτοικοί του πολεμούσαν τους Τούρκους

στην Επανάσταση του 1821

και βοήθησαν τον αγώνα των Ελλήνων.

Ο Κανάρης ήταν ένας πολεμιστής

πολύ καλός

και πολέμησε τους Τούρκους

πολύ γενναία.

Όμως οι Τούρκοι πολεμιστές ήταν πολλοί

και πολύ δυνατοί.

Στο τέλος οι Τούρκοι έκαψαν το νησί

και οι Έλληνες έχασαν τη μάχη.

Ο Διονύσιος Σολωμός έγραψε ένα ποίημα,

για να θυμόμαστε όλοι τη μάχη στα Ψαρά.

Απάντησε στις ερωτήσεις

- ✓ Τι είναι τα Ψαρά;
 - ✓ Οι Έλληνες με ποιους πολεμούσαν;
 - ✓ Ποιος ποιητής έγραψε για τα Ψαρά;

- 2 Κάνε μια ζωγραφιά
για την επανάσταση:

..... Να τα πούμε;

Τα παιδιά λένε τα κάλαντα

σε όλη την Ελλάδα

σε συγγενείς, φίλους και γείτονες.

Τα παιδιά λένε κάλαντα σε γιορτές,

όπως τα Χριστούγεννα, την Πρωτοχρονιά

και τα Φώτα.

Τα κάλαντα είναι τραγούδια που έχουν ευχές.

Τα παιδιά τραγουδούν

να είναι η νέα χρονιά καλή και τυχερή

για όλους τους ανθρώπους.

Τα παιδιά τελειώνουν τα κάλαντα

και όλοι τους δίνουν γλυκά ή χρήματα.

Τα κάλαντα είναι διαφορετικά σε πολλά μέρη

της χώρας μας της Ελλάδας.

Απάντησε στις ερωτήσεις

- 1 ✓ Τα παιδιά τι κάνουν τα Χριστούγεννα;
✓ Τι είναι τα κάλαντα;
✓ Τι παίρνουν τα παιδιά
αφού πουν τα κάλαντα;
✓ Τα κάλαντα είναι ίδια σε όλη την Ελλάδα;

- 2 Κάνε μια ζωγραφιά
για τα Χριστούγεννα:

